

b.

CIC. Quantulus vobis videtur? *Mihi quasi pedalis.*CIC. Odyssea Homeri est *tamquam opus* aliquod Daedali.

211. *Quamvis* jungitur nominibus (a) et verbis indicativi modi (b) vel subiectivi (c):

a.

CIC. Res bello gesserat *quamvis* reipublicae calamitosas, attamen magnas.CIC. Si me audissent, *quamvis iniqua pace*, tamen honesta viverent.

b.

VIRG. Pollio amat nostram, *quamvis est* rustica, musam.NEP. Erat inter eos dignitate regia, *quamvis* carebat nomine.

c.

CIC. *Quamvis* prudens ad cogitandum sis.CIC. *Quamvis* Italiae latebris contentus essem.

† 212. *Quin*, nisi ponitur absolute (a), poscit in primaria negationem (b) aut interrogationem (c) aut extenuantem particulam (d) aut ironiam (e) aut quidvis, quod pro negatione haberi possit (f):

a.

CIC. *Quin* sic attendite, iudices.CURT. *Quin* ulciscimur Graeciam et urbi faces subdimus?

b.

PLAUT. Ni istum cepi, *nulla* causa est, *quin* me condones cruci.TAC. *Nec* diu anquirendum, *quin* Agrippina claritudine generis anteiret.

c.

SALL. Cui dubium esse potest, *quin* opulentiam istam ex sanguine civium parâris?PLAUT. Numquae causa est, *quin* viginti minas mihi des?

d.

TER. *Vix* me contineo, *quin* involem in capillum.SUET. Titi Livii scripta *paulum* abfuit, *quin* Caligula omnibus bibliothecis amoveret.

e.

PLAUT. Mirum *quin* tua me causa faciat Jupiter Philippum regem.PLAUT. Mirum *quin* ab avo ejus aut proavo acciperem, qui sunt mortui¹.

f.

CIC. De quo quid ego plura commemoro? *quasi vero* dubium sit, *quin* lex sociorum causa constituta sit.CIC. Dubita, *si potes*, *quin* ille caedem facturus sit².

213. *Quippe*, *utpote* ponuntur cum relativo (a) ac sine eo (b):

a.

SALL. Incendium sibi maxime calamitosum putabat, *quippe* cui omnes copiae in usu quotidiano erant.NEP. A tyranno crudeliter violatus est, *quippe* quem venumdari jussisset.CIC. Ea nos, *utpote* qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus.

b.

CIC. Haerebat nebulo, *quippe* in his ipsis temporibus dicebatur.NEP. Pater meus, puerulo me, *utpote* non amplius novem annos nato, in Hispaniam profectus est.

214. *Quoad* cum subiectivo it et cum indicativo, maxime cum *tamdiu*:

¹ Q. d.: *Non* est mirum, quod ab ejus avo *non* acceperim, quum jam mortuus sit.

² Vide appendicem, n. 408.

CIC. *Quoad* perventum *sit* eo, quo sumpta navis est, non domini est navis, sed navigantium.

CIC. Cato, *quoad* *vixit*, virtutum laude crevit.

CIC. Dices, quamdiu voles: *tamdiu* autem velle debebis, *quoad* te, quantum proficias, non poenitebit.

† 215. *Quod non solum causale est (358), sed etiam servit explanando supposito (a) vel termino (b) sicut etiam ut (c):*

a.

CIC. Nunc me una consolatio sustentat, *quod* tibi, T. Anni, nullum a me amoris officium defuit.

CIC. Illud mihi occurrit, *quod* uxor a Dolabella discessit.

CIC. Accidit perincommode, *quod* eum numquam vidisti.

b.

CIC. Mitto *quod* invidiam subire paratissimus fueris.

CIC. Hoc uno praestamus vel maxime feris, *quod* exprimere dicendo sensa possumus.

HOR. Excepto *quod* non simul esses, cetera laetus.

c.

NEP. Verum est *ut* populus Romanus omnes gentes virtute superarit.

CIC. Neque integrum est *ut* meum laborem hominum periculis sublevandis non impertiam.

CIC. Titus nihil aliud egit, nisi *ut* tu eum bonum virum judicares.

216. *Quod ponitur etiam pro quantum ad quod:*

CIC. *Quod* scribis te, si velim, ad me venturum: ego vero te istic esse volo.

CIC. *Quod* nos in Italiam venisse gaudes, perpetuo gaudeas velim.

CIC. *Quod* te cum Clodio loqui vult, potes id mea voluntate facere.

217. *Verum non solum est conjunctio adversativa (a), sed etiam adverbium affirmans (b) et jungitur cum tamen (c) et cum enimvero (d):*

a.

CIC. Ea sunt omnia non a natura, *verum* a magistro.

PLAUT. Merito maledicas mihi, si id ita factum est; *verum* haud mentior resque ut facta dico.

b.

TER. Nihilominus ego hoc faciam. — Facies? — Verum.

TER. Comites secuti scilicet sunt virginem? — Verum.

c.

CIC. Mala et improba defensione, *verum* aliqua *tamen* uti videtur.

CIC. Consilium capit primo stultum, *veruntamen* clemens.

d.

SALL. Nonne emori per virtutem praestat quam vitam miseram per dedecus amittere? *Verum enimvero* victoria in manu est.

LIV. Nemo pactionem nuptialem facere quemquam coegisset: *Verum enimvero* lege id prohiberi contumeliosum est.

218. *Vero et adverbium est (a) et conjunctio, quae postponitur (b):*

a.

CIC. Fuisti saepe, credo, in scholis philosophorum. — *Vero*, ac libenter quidem.

VIRG. Egregiam *vero* laudem refertis tuque paterque tuus.

b.

CIC. Ne T. quidem Postumius contemnendus in dicendo; de republica *vero* non minus vehemens orator quam bellator fuit.

NEP. Postulabat, ut de praesenti quaestio haberetur; inimici *vero* quiescendum in praesentia decreverunt.

XII. Constructio interjectionis.

219. Interjectiones aliae ponuntur absolute (a), aliis haeret dativus (b), aliis accusativus (c), aliis vocativus (d):

a.

VIRG. *O* tantum libeat humiles habitare casas!

VIRG. *Ah* tibi ne teneras glacies secet aspera plantas!

TER. *Eja* ut elegans est!

b.

PLAUT. *Vae mihi*, quanta de spe decidi!

VIRG. *Hei mihi*, qualis erat!

TER. *Hei misero mihi!*

c.

CIC. *Proh* Deum hominumque fidem!

CIC. *O fallacem* hominum spem fragilemque fortunam!

CIC. *Oh me* perditum, oh afflictum!

d.

CIC. Quae enim res unquam, *proh Sancte Jupiter*, in terris est gesta major!

VIRG. Et vos, oh *lauri*, carpam et te proxima myrte!

CIC. *Oh* paterni generis *oblite*, materni vix memor!

CAPUT TERTIUM.

DE AFFECTIONIBUS PARTIUM ORATIONIS.

I. Casus. — II. Voces. — III. Modi. — IV. Tempora.

I. Casus.

1. Nominativus. — 2. Genitivus. — 3. Dativus. — 4. Accusativus. —
5. Vocativus. — 6. Ablativus.

NOTA. Multa de casibus dixi, dicturus plura in altero libro. Reliqua hic summam persequar.

1. Nominativus.

220. Nominativus raro praeponitur verbis impersonalibus (a) et vix relinquitur pendulus (b):

a.

PLAUT. Et me quidem *haec conditio* non poenitet.

TER. Non te *haec pudent?*

PLAUT. *Pluma* non interest patronus an cliens improbior sit.

b.

PLAUT. *Hi*, qui dudum conciliaverunt mihi peregrinum Spartanum, nunc his cerebrum uritur.

TER. *Omnes vos*, quibus est objectus labor, omne quod est interea tempus lucro est.

PLAUT. *Ille*, qui astute cavet, diutine uti licet partum bene¹.

* 221. Consequens nominativus, qui ad suppositum referatur, non est solius verbi **sum**, sed communis activo (a), passivo (b) ac neutri (c):

a.

CIC. *Audivi* hoc de parente meo *puer*.

CIC. *Defendi* rempublicam *adolescens*, non *deseram* *senex*.

b.

CIC. De amicitia alio libro dictum est, qui *inscribitur Laelius*.*

JUV. Si fortuna volet, *fies* de rhetore *consul*.

c.

CAES. Omnes mitiones *integrae permanserunt*.

CIC. Perfectus *Epicureus evaserat*².

¹ Haec sunt comicorum licentiae liberiora.

² Observa illam nominativi attractionem: Ov. Est via coelo manifesta sereno: *lactea* nomen habet.